

समृद्ध समाज

SAMRIDDHA SAMAJ NATIONAL DAILY राष्ट्रिय दैनिक

- सूचना प्राप्त गर्दा आधिकारिक माध्यमबाट प्राप्त गरौं ।
- भ्रमपूर्ण र मिथ्या सूचनाबाट भ्रमित नहोऔं ।
- सूचना प्रवाह गर्दा तथ्य जाँच गरी सही सूचना प्रवाह गरौं ।
- अनधिकृत रूपमा सूचना प्रयोग नगरौं ।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

म.जि.प्र.का दर्ता नं. ३०/०६५/०७०

भदौमा बीमा गर्नेको संख्या बढी

समाज संवाददाता

हेटौडा: भदौ महिनामा स्वास्थ्य बीमा गर्नेहरूको संख्या बढी रहेको पाइएको छ । हेटौडा-२ स्थित स्वास्थ्य बीमा बोर्डको कार्यालयको रेकर्डअनुसार गतवर्ष अर्ह महिनाभन्दा भदौमा स्वास्थ्य बीमा बढी भएको देखिएको हो ।

विगतका वर्षहरूमा पनि भदौ महिनामा बीमा बढी हुने र फागुन महिनामा कम बिमा सुरुवात तथा नवीकरण हुने स्वास्थ्य बीमा बोर्डका दर्ता अधिकारी नरबहादुर अधिकारीले बताउनु भयो । फागुनमा बिमा कम दर्ता भए पनि १३ हजार ४ सय ३३ वटा नवीकरण र ३७ जना थपिएको उहाँले

जानकारी दिनुभयो ।

एक वर्षमा ४ ओटा सर्कल (सेवा सुरु हुने समय) रहने गरेको उहाँले जानकारी दिनुभयो । भदौ, मंसिर, फागुन र जेठमा सेवा सुरु हुने उहाँको भनाई छ ।

गत वर्ष १ लाख ७१ हजार १ सय ५२ वटा बीमा दर्ता भएको छ । जसमध्ये ९३ हजार ३ सय २९ जना महिला छन् भने ८८ हजार १ सय १६ जना पुरुष रहेको अधिकारीले जानकारी दिनुभयो ।

बीमाबाट एक हजार एक सय ३६ किसिमको औषधी पाइन्छ । विविध संस्था र कर्मचारी थोरै भएकाले समस्या आइपरे अधिकारीले बताउनुभयो । समस्यासँगै दर्ता

गर्ने मानिसको गुनासो औषधीसँग पनि रहेको अधिकारीले बताउनुभयो ।

'बीमाको औषधी समित हुन्छ । औषधी अस्पतालको व्यवस्थामा भरपर्छ', अधिकारीले भन्नुभयो- 'औषधी नपाए बीमाको गल्ती हुँदैन ।' स्वास्थ्य बीमा बोर्डबाट पैसाको भुक्तानी हुने र औषधी नपाए बीमा बोर्डको कमजोरी नहुने अधिकारीले बताउनुभयो ।

बीमाबाट उपलब्ध नहुने सेवाहरू वार्षिकरूपमा तोकिएको बढी मूल्यको चश्मा, श्रवणयन्त्र, सेतो छडी र वैशाखी छन् । यस्तै, पोलेको, गम्भीर चोटपटकका लागि गरिने उपचार, ओंठ, तालु काटिएकोमा गरिने सर्जरी बाहेकको प्लास्टिक तथा कस्मेटिक सर्जरी । दाँत निकाल्ने तथा दाँतको सामान्य चोटपटकको प्राथमिक व्यवस्थापनबाहेकको दन्त उपचार रहेको छ ।

अति गरिब, एचआइभी संक्रमित, कुष्ठरोगी, एमडीआर टिबी, अति अशक्त अपाङ्गता भएको परिवारलाई योगदान रकममा सतप्रतिशत छुटको व्यवस्था रहेको छ । तीबाट ९ सय ८८ जेठ नागरिक, १ सय ६३ एचआइभी परिवारसहित एक जना कुष्ठरोगी परिवार, ३३३ अपाङ्गता परिवार र एमडीआर टिबीको लाभग्राही नभएको अधिकारीले जानकारी दिनुभयो ।

जिल्ला ट्राफिक प्रहरी प्रमुखमा आचार्य

समाज संवाददाता

हेटौडा: जिल्ला ट्राफिक कार्यालय मकवानपुरको प्रमुखको जिम्मेवारी प्रहरी निरीक्षक बसन्त आचार्यले सम्हाल्नु भएको छ । प्रहरी निरीक्षक आचार्यले सोमबार कार्यालयमा उपस्थित भएर ट्राफिक प्रहरीको जिम्मेवारी सम्हाल्नुभएको हो ।

आचार्य हाल अनुसन्धान ब्यूरोबाट मकवानपुरमा सरुवा भएर आउनुभएको हो । आचार्यले चितवन र बाँके जिल्लामा इलाका प्रहरी कार्यालय प्रमुखको जिम्मेवारी सम्हाल्नु भइसकेको छ । यसअघि मकवानपुरका ट्राफिक प्रमुख मुनेन्द्र थापा काठमाडौं उपत्यका ट्राफिक कार्यालयमा सरुवा भएर जानुभएको थियो । थापाले मकवानपुरमा यस वर्षको बैशाख १ गतेदेखि ट्राफिक प्रमुखको जिम्मेवारी सम्हाल्नुभएको थियो ।

नामावली अद्यावधिक गर्ने शून्य

समाज संवाददाता

हेटौडा: बागमती प्रदेश निर्वाचन कार्यालयमा मतदाता नामावली अद्यावधिक गर्न आउनेको संख्या शून्य भएको छ । प्रदेश निर्वाचन कार्यालयले फागुन २२ गतेदेखि चैत १ गतेसम्म सम्बन्धित वडाबाट मतदाता नामावली अद्यावधिक गर्ने सुविधा दिएको थियो ।

प्रदेश निर्वाचन कार्यालयले एकभन्दा बढी स्थानीय तहमा दोहोरो नामावली भएकाहरूको, मृत्यु भएकाहरू, बसाइँसराइ वा विवाह भई अन्यत्र गएकाहरूको नाम

हटाउन प्रदेश निर्वाचन कार्यालयमा सम्बन्धित अनुसूचीबमोजिमको फारम भरी बुझाउन पालिकाहरूमा सूचना पठाएको थियो ।

विभिन्न सूचनामार्फत् जानकारी दिइएता पनि निर्वाचन कार्यालयमा एक पालिकाको बाहेक विवरण प्राप्त नभएको र अद्यावधिकका लागि पनि कार्यालयमा कुनै निवेदन नआएको बागमती प्रदेश निर्वाचन कार्यालयले जनाएको छ ।

चैत्र ७ गतेसम्म मकवानपुरगढी गाउँपालिकाले मात्र तथ्यांक पठाएको छ ।

मकवानपुर प्रहरीको हिरासतमा ७३ जना थुनुवा

समाज संवाददाता

हेटौडा: जिल्ला प्रहरी कार्यालय मकवानपुरको हिरासतमा हालसम्म ७३ जना थुनुवा रहेका छन् । विभिन्न मुद्दामा प्रहरीले थुनुवालालाई हिरासतमा राखेको जिल्ला प्रहरी कार्यालय मकवानपुरका प्रहरी नायब उपरीक्षक टेकबहादुर कार्कीले जनाकारी दिनुभयो ।

हिरासतमा एक सय जनाभन्दा धेरै थुनुवा राख्नसक्ने क्षमता भएको कार्कीले बताउनुभयो । हिरासतमा रहेका थुनुवामध्ये ७० प्रतिशत लागूऔषध मुद्दामा रहेका छन् । लागूऔषधको २० वटा मुद्दामा ४३ जना थुनुवा रहेको कार्कीको भनाई रहेको छ । लागूऔषध मुद्दामा प्रहरीले हिरासतमा ९० दिनसम्म थुनुवाको रूपमा राख्ने गरेको छ ।

यस्तै, कार्यालयमा रहेको थुनुवामध्ये चोरीको ३ वटा मुद्दा दायर भएको छ । यस्तै, जबरजस्ती करणीमा एक मुद्दा,

आत्मदाहा दुर्घटनामा एक मुद्दा, सवारी ज्यानमा २ वटा मुद्दा, बाल यौन दुरुपयोगमा एक मुद्दा, अभद्र व्यवहारमा ७ वटा मुद्दा, ज्यान मार्ने उद्योगमा १ वटा र बैकिङ कसुरमा १ वटा मुद्दा कार्यालयमा दर्ता भएको कार्कीले बताउनुभयो ।

विभिन्न मुद्दामा रहेका थुनुवामध्ये ५ जना महिला रहेका छन् । आत्मदाहको मुद्दामा एक जना र लागूऔषधको मुद्दामा ४ जना महिला रहेका छन् । पछिल्लो समय लागूऔषधको मुद्दा बढ्दै गएको छ । लागूऔषधको मुद्दा बढ्नुमा प्रहरीको सक्रियता धेरै रहेको कार्कीले बताउनुभयो ।

प्रहरीको सक्रियताबाट धेरै मानिसलाई नियन्त्रणमा लिन सफल भएको छ । मानिसहरूमा लागूऔषधसम्बन्धी कानूनी ज्ञानको अभाव हुनु, गरिबी, बेरोजगारी भएको कारणले गर्दा पनि लागूऔषधको मुद्दा बढ्दै गएको छ ।

काभ्रेमा फ्रान्सेली महिलाको मृत्यु

समाज संवाददाता

हेटौडा: काभ्रे नगरपालिका-१, नमोबुद्धमा एकजना फ्रान्सेली महिलाको मृत्यु भएको छ । नमोबुद्ध गुम्बाको गोष्ट हाउसको २०१ नम्बरको कोठामा चैत्र ३ गतेदेखि बस्दै आएको ६९ वर्षीया महिलाको मृत्यु भएको बागमती प्रदेश प्रहरी कार्यालय हेटौडाले जानकारी दिएको छ ।

२३ जना महिला टोलीसहित नमोबुद्धस्थित श्री दक्षिणानारायण विद्यालयमा सहयोगका लागि आएकोमा आइतबार अचानक बिरामी भई उपचारका लागि धुलिखेल अस्पताल लिएको थियो । उपचारको क्रममा महिलालाई सोमबार दिउँसो १ बजे डाक्टरले मृत्यु भएको घोषणा गरेको प्रहरीले जनाएको छ । मुचुल्कापश्चात् शव पोष्टमार्टमका लागि टिचिङ अस्पताल काठमाडौं लिएको प्रहरीले जानकारी दिएको छ ।

बोलेरोको ठक्करबाट घाइते भएका अनिलको मृत्यु

समाज संवाददाता

हेटौडा: बोलेरोको ठक्करबाट घाइते भएका अनिल श्रेष्ठको मृत्यु भएको छ । आइतबार हेटौडा-८, ओमनगरस्थित छाला फ्याक्ट्रीबाट ओमनगर गेटतर्फ जाँदै गरेको बा १२ च ९७८६ नम्बरको बोलेरोले जितबहादुर सारु मगरको घर अगाडि पार्किङ गरिराखेको बाप्र ०३-००१ प ६२६५ नम्बरको स्कुटर र सोही स्थानका उत्तमबहादुर श्रेष्ठको छोरा १४ वर्षीय अनिल श्रेष्ठलाई ठक्कर दिएको थियो ।

बोलेरोको ठक्करबाट हात, खुट्टा र टाउकोमा चोट लागी गम्भीर घाइते भएका अनिललाई उपचारका लागि नयाँ मेडिकल कलेज भरतपुर लिएको थियो । उपचारको क्रममा अनिललाई सोमबार दिउँसो १२ बजे ३० मिनेको समयमा डाक्टरले मृत घोषणा गरेको प्रहरीले जनाएको छ ।

समृद्ध समाज राष्ट्रिय दैनिक
Email:sambridhasamaj@gmail.com

हार्दिक बधाई

स्वतन्त्र विद्यार्थी युनियन (स्वविद्यु) को निर्वाचनबाट मकवानपुर बहुमुखी क्याम्पसको अध्यक्षमा निर्वाचित **छोइसाङ लामा** निर्वाचित हुनु भएकोमा उहाँलगायत सम्पूर्ण निर्वाचित समितिका पदाधिकारी तथा सदस्यहरूलाई हार्दिक बधाई तथा शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

नेत्रप्रसाद खतिवडा, अध्यक्ष
एवम् कपडा तथा तयारी पोशाक व्यवसायी संघ मकवानपुर परिवार
हेटौडा, मकवानपुर

हेटौडा रिफरेन्स ल्याबोरेटरी

ELISA, CLIA तथा फुल्लि अटोमेटेड मेसिनद्वारा रगतको स्पेसल जाँचहरू गरिन्छ ।

Papcytology
-थाईराइड
-क्यान्सर
-रक्तअल्पता
-वायरोग
-बाँक्कोपन
-माइग्रेस सम्बन्धी सम्पूर्ण परीक्षण गरिन्छ ।

साथै रगत, दिसा, पिसाब, पिप कल्चर समेत गरिन्छ ।

(HRL)

सुल्ने समय: विहान ७:०० बजेदेखि बेलुका ७:०० बजेसम्म

सञ्चालनको छोटो अवधिमा हाम्रो सेवालालाई विश्वास गर्दै सेवा गर्ने अवसर दिनुहुने सम्पूर्ण सेवाग्राहीप्रति आभारसहित अब प्रत्येक महिनाको दोस्रो शनिबार सुगर जाँच निशुल्क र चौथो शनिबार थाइराइड जाँचमा ५० प्रतिशत छुट हुने सहर्ष जानकारी गराउँदछौं ।

थप जानकारीको लागि **HRL**
हेटौडा रिफरेन्स ल्याबोरेटरी.
हेटौडा-१, भिन्तुनाथ सम्पर्क फोन नं.: ०५७-५२०४५७

विद्यार्थी भिषामा JAPAN

जानको लागि October Intake 2023
जापानीज कक्षा सञ्चालन भईरहेको छ ।

HIT EDUCATION
Hetauda-4, Ajar Amar Road, Sigma Complex 4th Floor, Makawanpur
Cont: 057-591400, 9855071400, 9845624441

इन्जिनियरिङ तथा आर्किटेक्चर सेवाका लागि

हामी छौं सुन्दर नगरी हेटौडामा

घरको नक्सा, डिजाइन, घरको थ्रीडी, डीपीआर, आइईई, ईआइए, इन्जिनियरिङ सर्भे, लागत अनुमान, मूल्यांकन, स्टील स्ट्रक्चर, सम्पूर्ण निर्माणको कार्य, मास्टर प्लान, सुपरभिजन, इन्टेरियर डिजाइनको कार्यहरूका लागि सम्मन्वहोस् ।

केवी ग्रुप अफ इन्जिनियरिङ प्रालि
हेटौडा-२, नगरपालिकारोड
०५७-५२४६९४/९८४३०२८६३५

सम्पादकीय

पाठ्यपुस्तकमा ढिलाई नहोस्

सामुदायिक विद्यालयका विद्यार्थीका लागि सरकारले निःशुल्क पाठ्यपुस्तक उपलब्ध गराउने गरेको छ । शिक्षालाई निःशुल्क बनाउने सरकारी दायित्व निर्वाह गरेको देखाउनकै लागि सरकारले निःशुल्क पाठ्यपुस्तक वितरण गर्दै आएको छ । देशभर सबै सामुदायिक विद्यालयका विद्यार्थीका लागि एकै गुणस्तर र उठ्ठै पाठ्यपुस्तक उपलब्ध गराउनु सकारात्मक कार्य भए पनि निःशुल्क पाठ्यपुस्तकलाई लिभर सर्वेजसो सरकारको आलोचना हुने गरेको छ । सरकारले निःशुल्क वितरण गर्ने पाठ्यपुस्तक कम गुणस्तरको कागजमा छापिने, पुस्तकको कभर तथा ब्याण्डिङ बलियो नहुने, पुस्तकमा छापिएका अक्षर तथा चित्रहरू राम्रोसँग बुझ्न नसकिनेजस्ता पाठ्यपुस्तकको गुणस्तरसँग सम्बन्धित गुनासा व्यापक आउने गरेका छन् । अझ समयमा विद्यार्थीले पाठ्यपुस्तक पाउन नसकेको मात्र नभई सरकारले आवश्यक संख्यामा पाठ्यपुस्तक छापेर वितरण गर्ने नसकेको सम्म समाचारहरू सार्वजनिक हुने गरेका छन् । चा्लु शैक्षिक सत्रमा पनि निर्वाचनको मतपत्र छपाई गर्नुपरेको भन्दै समयमा पाठ्यपुस्तक छान्न नसकेको यथार्थ लुकेको छैन ।

अहिले विद्यालय तहको अन्तिम परीक्षा चलिरहेको छ । अबको एक महिना पनि नहुँदै नयाँ शैक्षिक सत्र सुरु हुन्छ । वैशाखदेखि सुरु हुने शैक्षिक सत्रका लागि अहिलेसम्म जिल्लाजिल्लामा पाठ्यपुस्तक पुगिसकेको अवस्थामा सरकारले वितरण नै सुरु गरेको छैन । यस वर्ष पनि सरकारी स्वामित्वको जनक शिक्षा सामग्री केन्द्र लिमिटेडले समयमा पाठ्यपुस्तक छापन नसक्ने देखेरै सरकारले कक्षा ५ सम्मको पाठ्यपुस्तक छपाई तथा डिजिटल वितरणको जिम्मा निजी छापखानालाई दिइसकेको छ । यति हुँदा पनि विद्यालय तहका कक्षा १ देखि १० सम्मका पाठ्यपुस्तक शैक्षिक सत्र सुरु हुनेवित्तकै विद्यार्थीको हातमा पुग्ने हो कि होइन भन्ने द्विविधा यथावत छ । सामुदायिक विद्यालयका विद्यार्थीले समयमै पाठ्यपुस्तक नपाउनेमात्र नभई पाठ्यपुस्तक बिना नै विद्यार्थीले परीक्षा दिएका समाचार बारम्बार बढ्ने गरेका छन् । प्रत्येक वर्षजस्तै समयमै मुलुकका सबै क्षेत्रमा पाठ्यपुस्तक पुर्‍याउन सरकार असफल भइरहेको छ । हरेक वर्ष आवश्यक पर्ने पाठ्यपुस्तकलाई समयमा छापने र छपाउने व्यवस्था गरेर समयमा वितरण गर्न नसक्ने सरकारले विद्यालय शिक्षामा परिवर्तनको आशा गर्नु बेकार हुनेछ । मुलुकको शैक्षिक नेतृत्व निष्पत्ती र शिक्षा क्षेत्र अद्रोगल बनिदिँदा विद्यार्थीले समयमै पाठ्यपुस्तक पाउन सकेका छैनन् । शैक्षिक सत्र सुरु हुन एक महिना पनि बाँकी नभएको अवस्थामा आगामी वर्ष पनि विद्यार्थीहरूले समयमै पाठ्यपुस्तक पाउनेमा विश्वस्त हुने आधार देखिएको छैन । विगतमा विद्यालय तहको सम्पूर्ण पाठ्यपुस्तक छपाई तथा वितरण गर्न सक्षम रहेको जनक शिक्षा पछिल्ला वर्षहरूमा किन असक्षम बनिरहेको छ भन्नेतर्फ सरकारको ध्यान पुगेको छैन । छपाइमा नयाँनयाँ प्रविधि आइसकेको अवस्थामा जनक शिक्षालाई साधन स्रोत सम्पन्न बनाएर सबै पाठ्यपुस्तक समयमा छपाई गरी वितरण गर्ने व्यवस्था मिलाउनुको सट्टा सरकारले कमिशनको लोभमा निजी क्षेत्रलाई पाठ्यपुस्तक छपाइको जिम्मा दिने गरेको छ । जनक शिक्षाले पनि आफूलाई सक्षम बनाउनुको साटो किना मसिना कुरामा अलिकने र कमिशनमै रमाउने गर्दा आम विद्यार्थीले समयमा पुस्तक पाउनबाट वञ्चित हुनु परेको छ ।

मुलुकको विद्यालय शिक्षा अद्रोगल बनिरहेको छ । सरकारले संविधानमै निःशुल्क शिक्षाको व्यवस्था गरेको भए पनि व्यवहारमा देखिँदैन । निःशुल्क शिक्षाको लागि सरकारले विद्यालयमा आवश्यक सबै प्रकारका सर्वको स्रोत सुनिश्चित गर्न सकेको छैन । विद्यार्थीलाई वर्षमा एक सेट पाठ्यपुस्तक त समयमा छापेर वितरण गर्न नसक्ने सरकारले शिक्षा क्षेत्रमा देखिएका अनेकन बेथितिको अन्त्य गर्न सक्दैन । पुस्तक छपाइ र वितरणमा वर्षेनि समस्या हुँदासमेत रथाची समाधानको उपाय नसोज्ने शिक्षा प्रशासन र सरकारबाट शिक्षामा बढी आशा गर्नु निरर्थक हुनेछ ।

नेपाली दलितका लागि मार्च २१ को औचित्य सकिएको हो ?

हिरा विश्वकर्मा

सन् १९६० मा दक्षिण अफ्रिकाको सर्पिभिल्ले नगरमा रंगभेद विरोधी प्रदर्शनमा उत्रिएका ६९ जना नागरिक अल्पसंख्यकको रंगभेदी गोरु सरकारद्वारा मारिए । उक्त घटनाको विश्वव्यापी विरोध भयो । त्यही घटनाको सम्मननामा संयुक्त राष्ट्र संघको आह्वानमा सन् १९६६ मा 'सबै प्रकारका जातीय विभेद उन्मूलन दिवस' मनाउन थालियो ।

यो दिवस मार्च २१ का दिन मनाइन्छ ।

'सबै प्रकारका जातीय विभेदसम्बन्धी महासन्धि' संयुक्त राष्ट्र संघले पारित गरेका ठूला ६ वटा महासन्धिहरू मध्ये एक हो । उक्त महासन्धि नेपालले सन् १९७१ मा अनुमोदन गरेको हो । यस महासन्धिको बारेमा नेपालका दलितहरूलाई धेरै जानकारी थिएन, चासो पनि थिएन ।

तत्कालीन राजाबाट राष्ट्रिय सभामा मनोनित सांसद मनबहादुर विश्वकर्माले सन् १९९३ मा प्रधानमन्त्री गिरिजाप्रसाद कोइरालालाई प्रश्न सोधेपछि मात्रै यसबारे चासो बढेको हो । त्यसपछि उक्त महासन्धिको पक्ष राष्ट्रको हैसियतमा नेपालले हरेक दुई वर्षमा राष्ट्रसंघमा प्रतिवेदन पठाउन थाल्यो ।

दलितहरूले उक्त महासन्धिलाई जातीय विभेदका सवालहरूसँग जोड्दै आफ्ना सरोकारहरू अन्तर्राष्ट्रिय समुदाय समक्ष पुर्‍याउन सुरु गरे । नेपाल सरकारले पनि मूलतः दलितहरूले भोगेको जातीय विभेदका सम्बन्धमा राज्यले गरेको

सम्बोधन र प्रगति समेटेर प्रतिवेदन पठाउने गरेको छ ।

महासन्धिको प्रावधानअनुसार प्रतिवेदन सरकारी तथा गैरसरकारी दुवै क्षेत्रबाट पठाउन सकिने भएकाले 'दलित नागरिक समाज' ले पनि छुट्टै प्रतिवेदन पठाउने गरेको थियो । सोही प्रतिवेदन हेरेर 'सर्द कर्मिटी' ले नेपाल सरकारको प्रतिवेदन उपर प्रश्न गर्थ्यो र सुझावहरू पनि दिन्थ्यो । अहिले त्यो क्रम लगभग बन्द छ ।

महिला अधिकारमा मार्च ८ को 'अन्तर्राष्ट्रिय महिला दिवस' र मजदुर अधिकारमा मे १ को 'मजदुर' दिवसको जित्तकै महत्व छ, दलित अधिकारमा मार्च २१ को 'सबै प्रकारका जातीय विभेद उन्मूलन दिवस' को पनि । नेपाल सरकारले मार्च ८ र मे १ का दिन ससम्मान सार्वजनिक विदा दिने गरेको छ ।

यता 'सबै प्रकारका जातीय विभेद उन्मूलन दिवस' लाई सरकारले वेवास्ता गरेको छ । सार्वजनिक विदा त परको कुरा । कहिलेकाहीँ कुनै प्रधानमन्त्रीले एउटा शुभकामना सन्देश दिने गरेका हुन् तर नियमित होइन ।

खास गरी २०६२/६३ को आन्दोलनपछि पहिचानको मुद्दा प्रखर भएर अगाडि आएको हो । त्यसमा नेपालका प्रायः सबै जनजाति समूह र धार्मिक समूहहरूले महत्व पाएका छन् । एक प्रतिशतभन्दा पनि कम जनसंख्या भएका समुदायको चाडमा पनि सार्वजनिक विदा हुने गरेको छ ।

देशमा दलितको जनसंख्या १४ प्रतिशत छ । यति ठूलो समुदायको अधिकार सँग प्रत्यक्ष सरोकार राख्ने 'सबै प्रकारका जातीय विभेद उन्मूलन दिवस' प्रति भने सरकार उदासीन छ । कतिपय भने दलित समुदायले आयोग बनाउने गर्नु सार्वजनिक समारोहमा मुख्य अतिथि पाउन पनि सक्दैन हुने गरेको छ ।

यसपालि हुने भनिएको कार्यक्रममा प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल 'प्रचण्ड' आउने भनेर प्रचार गरिएको छ । उनले

केही महत्वपूर्ण घोषणा गर्नेछन् पनि भनिएको छ । साँच्चै यस्तो भएछ भने सबैले पत्याऊलान् ।

हाल नेपालको दलित आन्दोलन अत्यन्त शिथिल र निराशाजनक अवस्थाबाट गुञ्जिरहेको छ । केही दातृ समुदायले सहयोगमा केही सभा र गोष्ठीहरू हुन्थे । अहिले त त्यस्तो सहयोग पनि लगभग बन्द छ । नेपालका तीन सयभन्दा धेरै गैरसरकारी संस्थाहरूको छाता संस्था 'दलित गैरसरकारी संस्था महासंघ' पनि आर्थिक सहयोगको अभावमा भूमिकाविहीन जस्तो भएको छ ।

महासंघका पदाधिकारीहरूले हारगुहार गरेर २१ मार्च मनाउने विडोलाई निरन्तरता दिने प्रयास भएको छ तर सधैं प्रमुख अतिथि पाउनु फलामको चिउरा चपाउनु सरह हुने गरेको छ । यस वर्ष 'सबै प्रकारका जातीय विभेद उन्मूलन दिवस' को ५७औं वर्ष परेको छ । हामी नेपाली दलित अधिकारकर्मीहरूले मनाउन थालेको पनि ३० वर्ष हुन लागेको छ ।

मानिसको जीवनमा ३० वर्ष छोटो समय होइन । यस अवधिमा हामीले के पायौं ? यो दिवसको घिडकिसो बोक्ने कि नबोक्ने ?

यी प्रश्नहरू खडा भएका छन् । हिन्दीमा एउटा उखान छ- जब किसिको नहीँ पडी तो हमे भी क्या !

सरकार र राज्य व्यवस्थाले घोर उपेक्षा गर्ने, नेपालमा कार्यरत संयुक्त राष्ट्र संघको संरचना र बजेटले पनि वेवास्ता गर्ने अनि दलित अधिकार फैलिनुको सट्टा भन्नु खुम्चिँदै जाने हो भने कसका लागि किन दिवस मनाउने भन्ने प्रश्न गर्ने बेला भएको छ ।

गत वर्ष राष्ट्रिय दलित आयोगले तत्कालीन संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासनमन्त्री राजेन्द्र श्रेष्ठलाई प्रमुख अतिथि बनाएर २१ मार्चलाई सम्मनेसम्मको काम गरेको थियो । राज्यको एउटा अंग दलित आयोगले पनि सरकारी खर्चमा उक्त

दिवस मनाउन थाल्यो भन्ने सन्देश भएको थियो ।

सुन्नामा आएअनुसार यसपालि चाहिँ खर्च कटौतीका नाममा उक्त दिवसका लागि छुट्याइएको रकम अर्थ मन्त्रालयले शून्य बनाइदिएको छ ।

नेपालमा दिनहुँजसो दलितमाथि हिंसा र मानवअधिकार हननका अनेक घटना हुने गर्छन् तर नगन्यले मात्रै देशव्यापी चर्चा पाउँछन् । हालै सिरहा जिल्लाको भवानीपुर गाउँपालिकाका अध्यक्ष उग्रनारायण यादवले दिवंगत आमाको तेह्रौँ पुण्यतिथिमा पाँच हजार मानिसलाई भोज खुवाउने क्रममा जात र धर्मअनुसार अलग-अलग व्यवस्था गरेर चरम जातीय विभेदको नमूना पेस गरे । उनी राजनीतिक तथा सार्वजनिक व्यक्ति हुन् । यस्तो विभेदमा समेत राष्ट्रिय दलित आयोग मुकदर्शक बन्यो । दोषीलाई कारवाहीका लागि प्रेस विज्ञप्ति निकालेर चित्त बुझायो ।

यस्तो गम्भीर घटनामा आयोगका पदाधिकारीहरू आफैँ घटनास्थल पुगेर त्यसको अनुगमन गर्ने र दोषीमाथि कारवाहीको पहल गर्ने लगायतका काम गर्नुपर्ने थियो । यस्तो देखिएन । आयोग भूमिकाविहीन भएर बस्यो । यसरी भूमिकाविहीन हुनुमा फिल्डमा पुग्ने बजेट अभाव नै मुख्य कारण हो । सरकारले आयोगलाई हातखुट्टा बाँधेर पौडी खेल जाऊ भन्ने व्यवहार गरेको छ ।

सरकारले २०२० मा सर्दका लागि पठाएको प्रतिवेदनमा दलितका लागि विभिन्न संवैधानिक र कानुनी व्यवस्था गरेको भन्नेवाहेक दलितको आर्थिक, सामाजिक तथा राजनीतिक उन्नतिको लागि के के काम भयो भन्ने केही पनि लेखिएको थिएन । प्रतिवेदनमा जातीय विभेदसँग असम्बन्धित लैंगिक अधिकार, चेलीवेटी तथा मानव बेचबिखन र अपराधीहरूको अधिकारको क्षेत्रमा भएका केही कामबारे उल्लेख गरिएको थियो ।

... बाँकी पृष्ठ ३ मा

फाइबर के हो, यसले कसरी पेट सफा गर्छ ?

प्रतिमा सेन केंसी (पोषणविद)

जब जब स्वस्थ खानपानको कुरा आउँछ, फाइबर छुट्टै छुट्टै । भनिन्छ, 'फाइबरयुक्त खानेकुरा खानुपर्छ ।' फाइबर एक प्रकारको कार्बोहाइड्रेट हो, जुन वनस्पतिजन्य खानेकुराबाट पाइन्छ ।

यो मुख्यतया फलफूल तथा सब्जीहरू मार्फत पाइन्छ, जुन हाम्रो शरीरमा पचन सक्दैन । फाइबर पचाउन नसकिने भएपनि यसले हाम्रो पाचन प्रक्रियामा सुधार गर्छ । फाइबर मुख्यतया दुई प्रकारको हुन्छ, घुलनशील र अघुलनशील ।

घुलनशील फाइबर

यो फाइबर पानीमा घुलनशील हुन्छ । जुन पानीसँग मिसिएर हाम्रो पाचन प्रणालीमा जेल जस्तो पदार्थ बनाउँछ, जसले पाचनमा मद्दत गर्छ । यसले रगतमा कोलेस्टेरल र ग्लुकोजको मात्रा कम गर्छ । घुलनशील फाइबर तौल घटाउन पनि उपयोगी हुन्छ । मुख्य रूपमा सिमी, स्याउ, गाजर, जौ आदिमा पाइन्छ ।

अघुलनशील फाइबर

यस प्रकारको फाइबर पानीमा घुलनशील हुँदैन, त्यसैले यो पाचन प्रणालीमा टाँसिन्छ । यो पेट भर्ने अर्थात् भोक शान्त गर्न प्रयोग हुन्छ । यसले दिसाको मात्रा बढाउँछ र दिसा उत्सर्जनलाई बढावा दिन्छ । जसले गर्दा कब्जियत, पायल्लको समस्या हुन दिँदैन । अघुलनशील फाइबर गहुँको चोकर, नट र तरकारी आदिमा पाइन्छ ।

फाइबरको स्रोत

गहुँको चोकर, खैरो चामल, झाइ फुटस, गोडागुडी, हरियो तरकारी, वोक्रासहितको फलफूल, सलाद, सम्पूर्ण अन्न, ओट्स, चियासिड र आलस फाइबरको राम्रो स्रोत हो ।

फाइबरले पेटमा के काम गर्छ ?

घुलनशील फाइबर पानीमा घुल्छ ।

भए पुग्छ ।

फाइबर धेरै खाँदा के हुन्छ ?

फाइबर धेरै मात्रामा खाने भनेको एकदमै असामान्य कुरा हो । भेगन डाइट र काँचो खानेकुरा धेरै खाने व्यक्तिले मात्र फाइबरको मात्रा धेरै खान्छन् । फाइबरले हाम्रो शरीरको पानीलाई सोस्ने भएकाले धेरै फाइबर खाँदा कब्जियत हुने, पेट फुल्ने, पेट भारी हुने जस्ता समस्या देखिन्छ ।

नेपाली खानामा फाइबरको उपस्थिति कति ?

नेपालीले सामान्यतया खाने खानामा फाइबरको उपस्थिति राम्रै पाइन्छ । विहान सातु खाने गरेका छौं भने यो फाइबरको लागि राम्रो स्रोत हो । त्यसैगरी दाल, भात, तरकारीमा पनि फाइबर हुन्छ । फलफूल र रोटीमा पनि राम्रै फाइबर पाइन्छ । त्यसैले हामी नेपालीले खाने चारै प्रकारका खानामा फाइबरको उपस्थिति राम्रो छ भन्न सकिन्छ ।

तर प्रशोधित खाना फास्टफुड र फास्टफुड मात्रै खाने बानी छ भने चाहिँ त्यो लाभदायक हुँदैन । त्यसमा फाइबरको मात्रा हुँदैन ।

फाइबरको कमीले शरीरमा मोटोपन, कब्जियत, ग्यास, पेट सम्बन्धी अल्सर जस्ता रोगको जोखिम हुन्छ । आन्द्राको क्यान्सर, पायल्लस, मुटुरोग पनि फाइबरको कमीले हुन सक्छ ।

(स्रोत: अनलाईनखबर)

महत्वपूर्ण फोन नम्बरहरू

जिल्ला प्रशासन कार्यालय ५२०४९५	फापरबारी इलाका ६२१९८०
जिल्ला प्रहरी कन्ट्रोल १००	चित्लाड इलाका ६२१०००
ट्राफिक प्रहरी १०३	वारुण यन्त्र १०१
वडा प्रहरी ५२०२९९	बालबालिका खोजतलास केन्द्र १०४
पशुपतिनगर इलाका ५२०५९८	बाल हेल्पलाइन १०९८
मनहरी इलाका ९८५५०९०९६१	हेलो सरकार ११११
भीमफेदी इलाका ६९१४६२	नेपाल टेलिकम सोधपुछ १९७
पालुङ इलाका ६२०४६७	

तपाईंको राशिफल

पं. ज्योतिष: तोयानाथ सुवेदी
ॐ तुलसी मेडीकल हल, हेटौँडा-८, कमाने
सम्पर्क: ९७४४०३८५५५

- मेघ** : स्वास्थ्य कमजोरी र स्वास्थ्यमा समस्या यो गत छ ।
- वृष** : आँट ताकेका काममा समय व्यतित होला ।
- मिथुन** : भोग-विलास र आनन्दमा समय खर्च हुने समय छ ।
- कर्कट** : अध्ययन-अध्यापनमा समय व्यतित हुने समय छ ।
- सिंह** : चिन्ताले मानसिक शान्तिमा बाधा ग्राह्य देखिन्छ ।
- कन्या** : अनावश्यक साईंजो जाँसी नजिकिनैसँगा सजगता ।
- तुला** : स्वास्थ्यमा क्रमशः सुधार प्राप्त हुने समय यो गत छ ।
- वृश्चिक** : सकभर बोलिलाई नियन्त्रण गर्दा राम्रो होला ।
- धनु** : धन-मान र प्रतिष्ठाका विकास हुने यो गत छ ।
- मकर** : बाद-विवादको काममा सफिईने समय यो गत छ ।
- कुम्भ** : गरेका कामहरू सफल हुने समय यो गत देखिन्छ ।
- मीन** : लेखाई-पढाईका काममा सरिक भईने समय यो गत छ ।

अन्तरपालिका फुटबल प्रतियोगिताको सेमिफाइनल समीकरण पूरा

समाज संवाददाता

हेटौंडा: हेटौंडामा जारी दोस्रो संस्करणको मकवानपुर जिल्लास्तरिय अन्तरपालिका फुटबल प्रतियोगिताको सेमिफाइनल समीकरण पूरा भएको छ। मंगलबार क्वाटरफाइनलअन्तर्गतका दुई खेल सम्पन्न भएसँगै प्रतियोगिताको सेमिफाइनल समीकरण पूरा भएको हो।

मंगलबार भएको खेलमा साविक विजेता थाहा नगरपालिकालाई हराउँदै बागमती गाउँपालिका सेमिफाइनलमा प्रवेश गरेको छ। हेटौंडा-५ स्थित पिप्ले-क्याम्पा रंगशालामा भएको खेलमा बागमतीले थाहालाई टाइब्रेकरमा ३-२ गोलान्तरले हराएको हो। निर्धारित खेल समय २-२ गोलको

बराबरीपछि खेल टाइब्रेकरमा धकेलिएको थियो। बागमतीले अब फाइनल प्रवेशका लागि बिहिवार मकवानपुरगढी गाउँपालिकासँग खेल्ने छ। गढी, इन्द्रसरोवर गाउँपालिकालाई हराएर सेमिफाइनल प्रवेश गरेको थियो। मंगलबार भएको पहिलो खेलमा मनहरी गाउँपालिकालाई हराउँदै भीमफेदी गाउँपालिका सेमिफाइनलमा प्रवेश गरेको छ। भीमफेदीले मनहरीलाई टाइब्रेकरमा ५-४ गोलले हराएको हो। निर्धारित खेल समय ३-३ गोलको बराबरीपछि खेल टाइब्रेकरमा धकेलिएको थियो। भीमफेदीले अब फाइनल प्रवेशका लागि बुधबार साविक उपविजेता हेटौंडा उपमहानगरपालिकासँग खेल्ने छ। हेटौंडा यसअघि बकैया गाउँपालिकालाई हराएर सेमिफाइनल प्रवेश गरेको थियो।

प्रतियोगिताको फाइनल खेल शनिबार हुनेछ। प्रतियोगिताको विजेताले नगद २ लाख रुपैयाँ प्राप्त गर्नेछन् भने उपविजेता टिमले नगद १ लाख रुपैयाँसहित शिल्ड, मेडल तथा प्रमाणपत्र प्राप्त गर्नेछन्।

मनहरीमा युवा तथा बालमैत्री सूचना केन्द्र

समाज संवाददाता

हेटौंडा: मनहरी गाउँपालिका वडा नं ७ मा युवा तथा बालमैत्री सूचना केन्द्र स्थापना भएको छ। प्लान नेपालको आर्थिक सहयोग र ग्रामीण जागरण विकास कोष मकवानपुर तथा संयुक्त राडो नेपालको आयोजनामा सूचना केन्द्रको स्थापना भएको हो।

मनहरी गाउँपालिका वडा नं ७ को वडा अध्यक्ष ठाकुरराम तितुडको प्रमुख आतिथ्य र बाल सञ्जालका अध्यक्ष मनिष लोको सभाध्यक्षतामा सूचना केन्द्र उद्घाटन गरिएको छ। सूचना केन्द्रमा एक थान ५५ इन्चको टेलिभिजन, एक थान कम्प्युटर, एक थान प्रिन्टर गरी दुई लाख रुपैयाँ बराबरको सामग्री सहयोग भएको राडो नेपालका सामाजिक परिचालक राजु राउतले जानकारी दिनुभयो।

मनहरी गाउँपालिका-७ मा रहेको बाल संस्थाले सञ्चालन गरेको पुस्तकालयको समेत सञ्चालन गर्ने गरी सूचना केन्द्र स्थापना गरिएको उहाँले बताउनुभयो। उद्घाटन समारोहमा बोल्नुहुँदै मनहरी गाउँपालिका वडा नं ७ का वडा अध्यक्षले सूचना केन्द्र स्थापना राम्रो र प्रभावकारी हुने बताउनुहुँदै युवासँग काम गर्न उत्सुक रहेको र युवाहरू वडासँग साभेदारी गर्न खोजे तयार रहेको बताउनुभयो। मनिष लोको अध्यक्षतामा ११ सदस्यीय युवा तथा बालमैत्री सञ्चालन समितिसमेत गठन भएको राउतले जानकारी दिनुभयो।

हेटौंडामा कविता साँभ आयोजना

समाज संवाददाता

हेटौंडा: विश्व कविता दिवसका अवसरमा हेटौंडामा कविता साँभको आयोजना गरिएको छ। मंगलबार हेटौंडा-५, भैरवरोडमा रहेको किताब घरले कविता साँभको आयोजना गरेको हो। कविता साँभमा १० जना कविले १/१ वटा कविता वाचन गर्नुभएको छ।

सर्जक सञ्जाल मकवानपुरका संयोजक निमेष निखिलले उद्घोषण गर्नुभएको कार्यक्रममा कवि समर्पण न्यौपानेले अहंकारको आयु शीर्षकमा कविता वाचन गर्नुभयो। यस्तै, सानु खनालले अक्षरसँग, सुवास खनालले विकास, सुविजा सुवेदीले तिमी कता हरायौ, स्वस्तिका दहालले श्रष्टा शीर्षकमा कविता वाचन गर्नुभयो। अनिता न्यौपानेले कठोरता, उमेश

तिमलिनाले रिक्तता, कृतिका लौडारीले नारी भएकै कारण, मसान उपासकले मातृभूमि र शान्तिप्रिय बन्दनाले प्रश्न शीर्षकमा कविता वाचन गर्नुभयो।

कवि घनश्याम घिमिरेले वाचित कविताको समीक्षा गर्नुभयो। उहाँले कवितामा व्यवहार, चिन्तन र चेतना हुने बताउनुभयो। तर कविहरूले अध्ययन गरेरभन्दा लहड, संगत र देखासिकीले कविता लेखे गरिएको बताउनुभयो। जसले गर्दा प्रायः व्यवहारिक कवितामात्र भएको जानकारी दिनुभयो। व्यवहारसँग चिन्तन र चेतनाको कविता लेखन अध्ययनशील कविको जरुरी हुन्छ। कविता बिउ भएको बताउनुहुँदै पात र डाँठले मात्र बीउ नहुने बताउनुभयो। यस्तै, सहभागीहरूले गीत र नाटकसमेत प्रस्तुत गरेका थिए।

छोराको पछि छोरीको पढ्ने पालो

जमुना थिङ

विद्यालय तहको वार्षिक परीक्षा र एक वर्षको शिक्षण सिकाइबारे बुद्ध शुकुबार एक विद्यालय पुगे। तर दुई पटक विद्यालय पुग्दा विद्यालयका प्रधानाध्यापक भने भेटिएनन्। उक्त दिन दिउँसो करिब १२ बजेको समयमा विद्यालयका कर्मचारीसँग बुझ्दा प्रधानाध्यापक घरमा खाना खान पुग्नुभएको छ भन्नुभयो।

प्रधानाध्यापकसँगको विषय रहेकाले अन्य शिक्षकको खोजीनीति गर्नु जरुरी लागेन। घरमा नै प्रअ खानाखान पुग्नु भएकोले समय लाग्न भन्ने लागे। फेरि १ बजे सोही विद्यालय पुगे। तर प्रधानाध्यापक भेट्न मुस्किल भयो। सोही बेला पढाइको समय विषय तथा वार्षिक परीक्षाको तयारीबारे बुझ्न विद्यार्थीतिर लागे। जसमा छोराछोरीको साथमा एक अभिभावकलाई देखे।

धिरेंद्रकुमार यादवले छोराको पढ्ने पालो आएपछि छोरीको पढ्ने पालो आएको बताउनुभयो। हेटौंडा-४ स्थित भूटनेदेवी माध्यमिक विद्यालयको बाल विकास केन्द्रमा अध्ययनरत सुवासकुमार यादव र सुगन्धकुमारी यादवकी बाबुले यस्तो बताउनुभएको हो। सुगन्धकी भाइ सुवासकुमार यादव पनि दिदीसँगै पढ्छन्। ५ वर्षीय छोरा र ८ वर्षीय छोरी एउटै

कक्षाकोठामा अध्ययन गरिरहेको जानकारी दिनुभयो।

छोरा विद्यालयको पोशाकमा थियो भने छोरी विद्यालय पोशाकबिना थियो। पातलो टिसर्ट र चैन ब्रिगेको पाइन्टमा विद्यालयमा थिए। पोशाकबिना विद्यालय आएको एक वर्ष भयो सुगन्धले भनिन्। सोही विषयमा जवाफ दिन बाबु धिरेंद्रले आनाकानी गर्नुभयो। शिक्षकले भने विद्यालय पोशाकमै उपस्थित हुन आग्रह गर्ने गरिएको बताउनुभयो। आफूले ठेला चलाउने गरेको छु, उहाँले भन्नुभयो- 'महिनाको करिब १५-२० हजार रुपैयाँ कमाइ हुन्छ। सहयोगको खाँचो भने हालसम्म छैन', धिरेंद्रले भन्नुभयो- 'किनकि विद्यालयमा छोराछोरी पढाइरहेको छ। विद्यालयमा पोशाकबिना उपस्थित छोरी आधारभूत आवश्यकताबाट वञ्चित छन् भन्ने विषयमा अभिभावक जानकार देखिन।'

यस्तै, घरमा सबैभन्दा बढी समय छोराछोरीले बिताउने गर्छन्। जसले गर्दा पहिलो विद्यालय घर हो भनेर अभिभावकलाई बुझाउन विद्यालयले अहिले सम्म सकिरहेका छैनन्। बालबालिकालाई घरमा पढ्ने वातावरण निर्माण हुन सकेका छैनन्। यसले हालसम्म छोराछोरीबीचको विभेद मधेसी समुदायमा देखिन्छ।

श्रमिक माविमा शैक्षिक सुधार सम्बन्धी अन्तरक्रिया

समाज संवाददाता

हेटौंडा: हेटौंडा-४, करीस्थित श्रमिक माध्यमिक विद्यालयमा शैक्षिक सुधार सम्बन्धी अन्तरक्रिया भएको छ। सोमबार विद्यालय व्यवस्थापन समिति, शिक्षक अभिभावक संघ, शिक्षक र कर्मचारीबीच विद्यालयको शैक्षिक सुधारसम्बन्धी अन्तरक्रिया कार्यक्रम गरिएको विद्यालयका प्रधानाध्यापक श्रीराम दहालले जानकारी दिनुभयो।

नयाँ शैक्षिक सत्र सुरु हुन लागेसँगै विद्यालयमा शैक्षिक क्षेत्रको विकासका लागि

कार्यक्रम गरिएको प्रधानाध्यापक दहालले जानकारी दिनुभयो। कक्षा १० सम्म अध्यापन हुने विद्यालयमा ४ सय २७ जना विद्यार्थी छन्। आगामी शैक्षिक सत्रसम्म विद्यालयले २ सय जना विद्यार्थी थप गर्ने योजना लिएर विद्यालय अगाडि बढेको प्रधानाध्यापक दहालले बताउनुभयो।

विद्यालयमा अभिभावकको मागअनुसार अंग्रेजी माध्यमबाट अध्यापन गराउन सुरु गरेको जानकारी उहाँले गराउनुभयो। अहिले विद्यालयले मण्टेश्वरी, नर्सरी, एक कक्षा र ६ कक्षामा

विद्यार्थीहरूलाई अंग्रेजी माध्यमबाट अध्यापन गराउँदै आएको छ। आगामी शैक्षिक सत्रबाट थप तीनवटा कक्षामा अंग्रेजी माध्यमबाट पठनपाठन गराइने उहाँले जानकारी दिनुभयो। कक्षा २, कक्षा ७ र कक्षा ९ मा अंग्रेजी माध्यमबाट अध्यापन गराइने उहाँको भनाइ छ।

कार्यक्रममा विद्यालयको वार्षिक शैक्षिक कार्यक्रम तयार पार्ने, शैक्षिक क्यलेण्डर बनाएर अभिभावकसमक्ष पुऱ्याउने विषयमा छलफल गरिएको दहालले बताउनुभयो। विद्यालयमा भवन निर्माणका लागि ४ नम्बर वडा कार्यालयबाट २३ लाख रकम विनियोजन गरेको दहालले जानकारी दिनुभयो। विनियोजित बजेटबाट भवन निर्माणको कार्य सुरु भइसकेको उहाँले बताउनुभयो।

वडा कार्यालयले विद्यालयको शैक्षिक सुधारका लागि अघिल्लो शैक्षिक सत्रमा पनि मण्टेश्वरी निर्माणका लागि ५ लाख रुपैयाँ प्रदान गरेको दहालले जानकारी दिनुभयो।

आगलागीबाट पाँच लाखको क्षति

समाज संवाददाता

हेटौंडा: मनहरी गाउँपालिका-३, सुकौरामा आगलागी हुँदा पाँच लाख रुपैयाँ बराबरको क्षति भएको छ। पञ्चलाल नेगीको घरगोठमा अचानक आगलागी भई पूर्णरूपमा नष्ट हुँदा पाँच लाख बराबरको क्षति भएको बागमती प्रदेश प्रहरी कार्यालय हेटौंडाले जानकारी दिएको छ।

आगलागीबाट गोठमा बाँधेको ९ वटा खसी र २ वटा माउ बाखा गरी ११ वटा खसी बाखा र ३ वटा कुबुरा जलेर नष्ट हुनुका साथै घरभित्र रहेको भाँडाकुँडा, लताकपडा सबै जलेर नष्ट भएको थियो। आगलागीबाट मानवीय क्षति नभएको र आगलागी हुनुको कारण नखुलेको प्रहरीले जानकारी दिएको छ।

हाजिरीजवाफमा महेन्द्र मावि प्रथम

समाज संवाददाता

हेटौंडा: विज्ञान शिक्षक समाज नेपाल बकैयाले मंगलबार हाजिरीजवाफ प्रतियोगिता आयोजना गरेको छ। आसन्न एसईई परीक्षालाई लक्षित गरी सञ्चालन गरिएको प्रतियोगितामा छतिवनको महेन्द्र माध्यमिक विद्यालय प्रथम भएको छ।

हाजिरीजवाफ प्रतियोगितामा हात्तीसुँडेमा रहेको बुद्ध माध्यमिक विद्यालय द्वितीय भएको छ। भिरकोटमा रहेको जनक माध्यमिक विद्यालय तृतीय भएको छ। प्रथम, द्वितीय र तृतीय हुने विद्यालयहरूलाई क्रमशः २ हजार रुपैयाँ, १ हजार ५ सय रुपैयाँ र १ हजार रुपैयाँ नगदसहित पुरस्कृत गरिएको छ। यसैगरी सान्त्वना हुने विद्यालयलाई पनि ५ सय रुपैयाँ नगदसहित पुरस्कृत गरिएको छ।

एसईई दिने विद्यार्थीका लागि परीक्षाको तयारीस्वरूप विज्ञान विषयको हाजिरीजवाफ गराइएको विज्ञान शिक्षक सुवास खनालले जानकारी दिनुभयो।

आँखा अस्पतालबाट करिब एक लाख लाभान्वित

बसन्त भण्डारी

हेटौंडा: हेटौंडा सामुदायिक आँखा अस्पतालले एक वर्षको अवधिमा करिब एक लाख जनालाई सेवा प्रदान गरेको छ। अस्पतालले सन् २०२२ मा ९७ हजार ४ सय ९ जना बिरामीलाई सेवा दिएको हो।

एक वर्षको अवधिमा हेटौंडा सामुदायिक आँखा अस्पतालले ५ हजार दुई सय ६४ जनाको आँखाको शल्यक्रियासमेत गरेको छ। अस्पतालले सन् २०२२ मा ३ हजार ७ सय ७८ वटा टूला र एक हजार ४ सय ८६ वटा साधारण शल्यक्रिया गरेको अस्पतालका व्यवस्थापक सुधीर श्रेष्ठले जानकारी दिनुभयो।

अस्पतालले एक वर्षको अवधिमा मकवानपुर, बारा, सिन्धुली, रौतहट,

सर्लाहीलगायत जिल्लाका ग्रामीण क्षेत्रमा ५९ स्थानमा निःशुल्क आँखा शिविर सञ्चालन गरेकामा १२ हजार तीन सय ३६ जनाले आँखाको निःशुल्क परीक्षण तथा उपचार गराएको व्यवस्थापक श्रेष्ठले बताउनुभयो। ग्रामीण भेगमा पुगेर गरिएको निःशुल्क जाँचपश्चात् शल्यक्रिया

गर्नुपर्ने अवस्थाका बिरामीहरूलाई अस्पतालले निःशुल्क सेवा उपलब्ध गराएको थियो। एक हजार ७ सय ३६ सेवाग्राहीले साना तथा ठूला शल्यक्रिया निःशुल्क प्राप्त गरेका थिए।

गैरनाफामूलक संस्थाका रूपमा सञ्चालित सो अस्पतालमा दैनिक तीन सय जनाको हारहारीमा आँखाका बिरामीहरू जँचाउन आउने गरेको अस्पतालले जनाएको छ। अस्पतालले आँखा जाँच तथा बिरामीको अवस्था हेरेर शल्यक्रिया गर्दै आएको छ। स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम लागू भएसँगै बिरामीको चाप बढ्न थालेको र अस्पतालमा आउने बिरामीमध्ये ५० प्रतिशतले स्वास्थ्य बीमामार्फत सेवा लिइरहेको जनाइएको छ।

हार्दिक श्रद्धाञ्जली

स्व. कृष्ण कुमारी गुप्ता

मकवानपुर उद्योग वाणिज्य संघका अध्यक्ष कृष्ण कुमारी गुप्ताकी धर्मपत्नी **कृष्ण कुमारी गुप्ता**को असाध्यै निधनको खबरले मर्माहत भएका छौं। यस दुखद घडीमा दिवंगत आत्माको चिरशान्तिको कामना गर्दै हार्दिक श्रद्धाञ्जली व्यक्त गर्दछौं।

नेत्रप्रसाद खतिवडा, अध्यक्ष
**एवम् कपडा तथा तयारी पोशाक
व्यवसायी संघ मकवानपुर परिवार
हेटौंडा, मकवानपुर**

**बालबालिकालाई मैत्रीपूर्ण
वातावरणमा पढ्न, लेख्न सिकाउन
अभिभावक जिम्मेवार बनौं।**